

Künji ekilýär / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Künji ekilýär / satiriki hekaýa KÜNJI EKILÝÄR

Näme üçindir bölüm müdiriniň öňküligi ýokdy. Ol işikden girişine ýüzüni ajan hamyr ýaly turşatdy-da, bize seretdi. «Başlygyň-a ýüzünden buz gatyşykly gar ýagýar welin, eýgikikmikä beri» diýip, men içimi gepletдим. Onýança: – Muhy Nepesowiç, gaty keýpsiz görüňäňiz-le, eýgilikmi özi? Ýa ýene-de küştdе utduraýdyňyzmy? – diýip, meniň öň ýüzümde oturan Sapar seslendi.

Saparyň bälçiremesine başlygyň hasam gahary geldi öýdýän. Ol jogap bermegiň deregine gatyрак ардынjyрады. Gözüniň agyny köpeldip, Sapara seretdi. Soňra ýerine geçip oturdy-da:

– Bolşuňyz şu bolsa, bahym hemmäňiziňem küşdümüzizi bererlermikän öýdýän – diýip, ol sag eliniň süýem barmagy bilen çekgesini dymalady.

Biz geň galyjylyk bilen üşerilişip başlyga seretdik. O bedibagt beýle nähili çykgynsyz güne sataşdyka?! Meniň bilesigelijiligim hasam artdy. Ýöne Muhy Nepesowiç maňa gezek bermedi. Ol sözüni dowam etdirdi.

– Barymyz bir oýnam welin, häzirkimiz ýaly başymyzyň jemlenen ýerem ýokmukan öýdýän. Şoň üçinem, bölümiň bir ýygnajygyny geçireliň, düzgün-tertup barada, umuman işleýşimiz hakynda. Nähili görýäňiz?

Biz sesimizi çykarmadyk. Bölümimiziň baýry işgäri Hangeldi aganyň birhili ynjalyygy bolmady. Onuň häzirki bolup oturyşy nirädir bir ýerik howlugýana meňzeýärdi, yzly-yzyna sagadyna seretdi.

– Iş wagty ýygnak geçirsek hiç kim hiç zat diýmez-dä hernä – diýip, ol oturan ýerinde oýkanjyрады.

Hangeldi aganyň gürrüňine hiç kim ünsem bermedi. Ol menden haraý gözledi. Bular ýaly ýagdaýda başlygyň gaňryşyna gaýdyp,

men näme, samsykdyr öýdýäňmi, düşünmedik bolaýdym.

– Başlyk, onda gapyny içinden petikläýeýin – diýip, Sapar öňki endigi boýunça stolunyň çekmesinden kiçeňräjik küşt tagtasyny çykardy.

Gahardan ýaña Muhy Nepesowiçiň gany depesine urdy. Sesi sandyrap çykdy.

– Näm-ow, içigaragalmyş, küşdüňi somlap, halys ýürege-bagra düşdüň-le. Küştde-de bir alyp barýan galaň ýok, näme, men saňa näbeletmi? Ynha, dek düýnüň özünde oýnamyzda, lüt utulan sen dälmidiň? Ýa eýýäm ýadyňdan çykardyňmy?

– Ýykylan göreden doýmaz diýipdirler. Kimiň utup, kimiň utulýanyny häzir göräýeris. Onsoňam hemedan daş bolsa, başlyk, kädi...

– Ýok, ony häzir görmeris – diýip, Muhy Nepesowiç Saparyň sözünü bölledi.

Men haýsydyr bir möhüm gürrüňiň boljagyny aňdym. Ony öz ugruna kowmaly diýen netijä geldim.

– Dogrudanam, başlyk, tertip-düzgün barada kiçeňräk ýygnak däl-de, iki-üç günlük seminar geçirseňem bolarmykan öýdýän.

Başlyk başyny atyp, meniň bilen razylaşdy. Atan okumyň nyşana degenine begendim. Muhy Nepesowiç näme üçindir gürrüňini ýene-de küştli meselä syrykdyrды.

– Elbetde, küşt diýilýän zat gaty gyzykly zat. Men oňa düşünýän. Bir otursaň, gapdalyndan turasyň gelenok. Ýöne her bir zadyň çeni-çaky bar. Umuman, şu günden beýläk iş wagty küşt oýnamak gadagan, ýoldaşlar. Düşnüklimi? Gaty görseňizem, ýagdaý şeýle. Halys oýnasyňyz gelip, ölüp barýan bolsaňyz, onda işden soň bor, ýa öň bor, geliň-de, oýnaň. Garşylyk ýok. Hawa, bu mesele-hä şeýle. Indi bölümiň iş hakynda aýdylanda bolsa, bize uly başlyk igenýä. Özem adalatly igenýä. Az material geçirýäňiz diýýä. Şu wagt soň ýanyndan gelýän, çagyryp, walla, it alan sanaja dönderdi. Raýonmyzyň kolhozlarynda Azyk programmasynyň durmuşa geçirilişi barada juda az ýazýas. Dogrusyny aýtsak, köplenç ýeriňizden tapyp bolanok, şunky ýaly gonorar günü bolaýmasa. Onda-da ýerlerden ýazylýan material ýeterlik däl. Ýa kolhoza gidýäs diýip öz işiňiz bilen selpeşip ýörsüňiz öýdýän. Giden ýeriňizden boş

gelmeli däl. Indiden beýläk hasabat soraljakdyr, ýoldaşlar. Birneme tijeniň. Hawa, yza galaklaryň külüni çykaryp ýepbekleýän, öňde baryjylary arşa göterip, mahabatlandyrýan materillar gerek bize. Kolhozçylar bilen gönüden-göni iş ýerinde duşuşmaly, olar bilen meýdan düşelgesinde oturyşmaly, iýmeli, onsoň içmeli, elbetde, düýe çalyny göz önünde tutýan, ýoldaşlar. Hal-ahwalyny soraşmaly. Ine, şeýle ýagdaýda döreyän makalalar şu günüň talapkär okyjylarynyň göwnüni awlar. Onda näme, gep nokatlap oturmalyň, mesele aýdyň.

Biz sesimizi çykarman, Muhy Nepesowiçiň çykyşyny diňledik. Komanda berlenem bolsa, beýle bolmazdy, üçimizem edil bir wagtyň özünde oturgyjymyzy şakyrdadyp, tarsa ýerimizden turduk.

– Näme boldy, ähliňiz zöweliberdiňiz-le? – diýip, Muhy Nepesowiç aljyraňňylyk bilen bize seretdi.

Her kim öz ýüregindäkini taraşlap şaglatdy.

– Žurnalist mydama ýolda bolmaly. Bize ýollar garaşýar, başlyk. «Ekiş meýdany – göreş meýdany» diýen zarisowka taýýarlajak, iki brigadanyň işini deňeşdirip.

– Öňde baryjy brigadirden interwýu aljak.

Başlygyň ýüzi ýagtylyp gitdi. Onuň sesem mylaýym çykdy:

– Berekella, ine, munyňyz bolýa. Şeýdip, aýdylan zady aýdylan ýerinde edibersek, biziň öňümüzde iş galmaz. Hemmejäňize uly üstünlik arzuw edýän – diýip, ol elini owkalaşdyryp ýylgyrdy.

Muhy Nepesowiçiň ýeke özünü goýup, çykyp gitdik. Beýlekileriň näme işlänini biljek däl, özüm-ä öýe tarap ýeňsämi el ýaly edäýdim. Sebäbi, öýde has gyssaglyrak işim bardy.

... Ertir redaksiýa iki elimi burnuma sokup barmaýyn. Iň bolmanda, bir informasiýalyk zatjagaz tapmaly. Agşamlyk gijrägem bolsa, telefonyň başyna geçdim. Elbetde, ilkinji nobatda öz beletje ýerime telefon etdim.

– Uf-uf, alýo... Alýo-alýo, bi «Arzuw» kolhozomy? Örän gowy. Gowy eşidilenok diýýäňmi? Trubkany golaýrak tut gulagyňa, men raýon gazetinden Giçgeldiýew Ýaran... Salowmaleýkim?.. Salowmaleýkim diýýän. Hany, bi, başlykdan beýlekiden kim bar, kolhozyň kanturynda?.. Ýaňy dargaşdylar diýýäňmi? Bagyşlaň, men kim bilen gürlleşýän? Wi, kanturyň garawuly diýsene. Asyl,

Annaguly aga bi özüňmi? Birhili sesiňden tanamandyrynam... Hä? Nirä? ...Künji ekmäge gitdi. Haçan? Gaty gowy zat. Ekin häzirem dowam edýärmimi? Ýogsa-da, agam, kyn görmeseňiz, daş çykyp bir diň salsaňyz-laň, heý, işleşip ýören traktorlaň sesi eşidilýärmimi? Bir zadyň-a sesi gelýä diýýäňmi?! Gijäň içinde batan maşyn näme işlesin, elbetde, ol işläp ýören traktoryň sesidir. Bolýar onda, köp sag boluň, agam! Hoş!

Trubkany goýdum. Meniň häzirki begenjimiň çeni-çaky ýokdy. Pensiýa ýaşyndaky adamlaram kolhozyň ekişine işeňňir gatnaşýarlar. Özem bu ýerde ýalňyşmaýan bolsam, künji ilkinji gezek ekilýän bolmaly. Bu hakda hökman ýazmak gerek. Şatyr-şatur ýazdym, erbet bolmadyk ýaly.

Gazetiň nobatdaky sanynda «Künji ekilýär» diýen makalam ýalpyldap çykdy.

Ýöne soň, näme üçindir, gonoraryň ýerine käýinç berdiler.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar